

Fremsat den 5. oktober 2016 af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge

(Fremtidsfuldmagter på det sociale område m.v.)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 647 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

- I § 75, stk. 5, 1. og 3. pkt., ændres »Styrelseschefen« til: »Direktøren«.
- I § 75, stk. 6, 1. pkt., ændres »styrelseschefens« til: »direktørens«.
- I § 75, stk. 6, 2. og 3. pkt., og i § 168, stk. 3, 2. pkt., ændres »styrelseschefen« til: »direktøren«.
- I § 129 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
»Stk. 3. For personer, der har oprettet en fremtidsfuldmagt, der omfatter forhold efter stk. 2, og som er sat i kraft, jf. § 7, stk. 1, i lov om fremtidsfuldmagter, kan kommunalbestyrelsens indstilling om flytning efter stk. 2 tiltrædes af fremtidsfuldmægtigen.«
Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.
- I § 129, stk. 5, 2. pkt., der bliver stk. 6, 2. pkt., indsættes efter »den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131,«: »eller af den fremtidsfuldmægtige, jf. stk. 3,«.
- I § 131, stk. 2, nr. 5, indsættes efter »flytningen«: », herunder hvorvidt de klageberettigede efter § 134, stk. 3, kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling«.
- I § 174 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:
»Stk. 5. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om kommunernes finansiering af ophold i sikrede døgn-

institutioner efter § 63 b, stk. 2, nr. 4-7, for børn og unge uden lovligt ophold her i landet.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

8. I § 181, stk. 3, nr. 1, ændres »12 måneder« til: »24 måneder«.

9. I § 196, stk. 2, 1. pkt., ændres »hjemmestyre« til: »Naa-lakkersuisut«, og efter »betaling og refusion« indsættes: », handleplaner, handle- og betalingskompetence, lovvalg«.

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 8. september 2015, som ændret bl.a. ved § 9 i lov nr. 1741 af 22. december 2015 og senest ved § 22 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, foretages følgende ændringer:

- § 19, stk. 1, nr. 2, affattes således:
»2) 1 byretsdommer, der udpeges af retspræsidenten i retskredsen, og«
- I § 50, stk. 3, ændres »Adoptionsnævnet, Arbejdsmiljøklagenævnet og Ligebehandlingsnævnet« til: »råd og nævn, i det omfang det følger af lov eller af regler fastsat i medfør heraf eller bestemmes af social- og indenrigsministeren«.
- To steder i § 51, stk. 1, nr. 1, og et sted i § 55, stk. 2, nr. 6, ændres »styrelseschefen« til: »direktøren«.
- I § 51, stk. 2, nr. 1, ændres »styrelseschefen, vicedirektøren« til: »direktøren, vicedirektøren eller vicedirektørerne«.

5. I § 51, stk. 3, ændres »Styrelseschefen, vicedirektøren og« til: »Direktøren, vicedirektøren eller vicedirektørerne samt«.

6. I § 56, stk. 1, § 59, 1. og 2. pkt., § 59 d, stk. 5, og § 67, stk. 2, 1. pkt., ændres »Styrelseschefen« til: »Direktøren«.

7. I § 56, stk. 1, og § 59 d, stk. 5, ændres »styrelseschefen eller vicedirektøren« til: »direktøren eller en vicedirektør«.

8. Overskriften før § 57 affattes således:

»Beslutninger«.

9. I § 57 ændres »Følgende beslutninger kan træffes af 1 ankechef:« til: »Direktøren for Ankestyrelsen kan beslutte:«.

10. I § 59, 1. pkt., ændres »vicedirektøren« til: »vicedirektøren eller vicedirektørerne«.

11. I § 59, 2. pkt., ændres »vicedirektøren« til: »vicedirektøren eller vicedirektørernes«.

12. I § 64 a, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »finder:«: »§ 10, § 11, stk. 1, § 11 a, stk. 1, 2 og 4-6, § 11 b, § 11 c, stk. 1, nr. 4, og § 12,«.

13. I § 72, stk. 5, 2. pkt., indsættes efter »Hvis særlige forhold gør det påkrævet,«: »eller hvis hensynet til den pågældende taler herfor, og alle klageberettigede tiltræder kommunalbestyrelsens indstilling,«.

14. I § 90 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Social- og indenrigsministeren kan efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands Naalakkersuisut fastsætte, at hjælp efter lov om social service til personer, der er visiteret til boformer eller boliger i Danmark efter regler fastsat i medfør af § 196, stk. 2, 1. pkt., i lov om social service, uanset denne lovs § 9, stk. 1, jf. stk. 2, ydes af den visiterende færøske eller grønlandske myndighed.«

§ 3

I lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, jf. lov nr. 619 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 23, stk. 5, 2. pkt., ændres »styrelseschefen« til: »direktøren«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 1, nr. 4 og 5.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Fremtidsfuldmagter
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Finansiering af ophold i sikrede institutioner for børn og unge uden lovligt ophold
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Forlængelse af den kommunale afklaringsperiode
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning
 - 2.4. Optagelse i botilbud uden samtykke
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.4.3. Den foreslåede ordning
 - 2.5. Bemyndigelse til fastsættelse af regler vedrørende borgere fra Grønland og Færøerne, der visiteres til ophold i Danmark og omvendt
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.5.3. Den foreslåede ordning
 - 2.6. Udpegning af dommere til børn og unge-udvalg
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.6.3. Den foreslåede ordning
 - 2.7. Ankestyrelsens ledelse
 - 2.7.1. Gældende ret
 - 2.7.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.7.3. Den foreslåede ordning
 - 2.8. Ankestyrelsens sagsoplysning ved behandling af klager over afgørelser truffet af Udbetaling Danmark
 - 2.8.1. Gældende ret
 - 2.8.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.8.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget er et samlelovforslag, idet de enkelte dele af lovforslaget udgør mindre lovændringer, som det vil være mest hensigtsmæssigt at fremsætte samlet af hensyn til folketingsbehandlingen.

Lovforslaget indeholder en række ændringer af lov om social service (serviceloven), lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven) og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge. Formålet med de foreslåede ændringer er bl.a. at sidestille en fremtidsfuldmægtig med en værge i servicelovens § 129, stk. 2, således

at der gives mulighed for, at en fremtidsfuldmægtig i stedet for en værge kan tiltræde en indstilling fra kommunalbestyrelsen om flytning af en fuldmagtsgiver, der ikke er i stand til at give et informeret samtykke.

Formålet er endvidere at forlænge den kommunale afklaringsperiode i forbindelse med muligheden for, at kommunen kan opnå refusion for udgifter efter servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, når flytning anbringes i et døgntilbud.

Forslaget indeholder endvidere præciseringer og forenklinger af en række bestemmelser i ovennævnte lovgivning. Heraf kan nævnes indførelse af hjemmel til, at social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om finansiering af ophold i sikrede institutioner for børn og unge uden lovligt ophold i Danmark samt forenkling af processen for udpegning af dommere til kommunernes børn og unge-udvalg ved at kompetencen til udpegning flyttes fra Domstolsstyrelsen til den lokale retspræsident.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Fremtidsfuldmagter

2.1.1. Gældende ret

Servicelovens § 129 vedrører optagelse uden samtykke i 1) et bestemt botilbud efter serviceloven, 2) i et botilbud i boliger opført efter den nu ophævede lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap eller 3) i et botilbud efter lov om almene boliger m.v. Servicelovens § 129, stk. 2, medfører, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning. Det er et krav, at kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse i botilbudet tiltrædes af den af statsforvaltningen udpegede værge. Det er en betingelse for, at personen er omfattet af bestemmelsen, at personens psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende. Det er endvidere en betingelse, at ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og flytningen skal i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

2.1.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

De gældende værgemålsregler giver ikke mulighed for, at en person på det tidspunkt, hvor vedkommende stadig selv kan varetage sine forhold, kan få indflydelse på, hvordan den pågældendes forhold skal varetages, når vedkommende ikke længere er i stand til det selv. Hvis en person ønsker at få en sådan indflydelse på eget liv og fremtidige forhold, kan den pågældende oprette en fuldmagt i overensstemmelse med aftalelovens fuldmagtsregler.

Med Folketingets vedtagelse den 12. maj 2016 af lov nr. 618 af 8. juni 2017 om fremtidsfuldmagter er der indført en fremtidsfuldmagtsordning, der giver borgerne mulighed for selv at udpege en eller flere fremtidige repræsentanter (fremtidsfuldmægtige) til at varetage økonomiske og personlige forhold, hvis borgeren på et senere tidspunkt ikke længere selv har evne hertil som følge af sygdom, svækket mental funktion el.lign. En fremtidsfuldmagt er et privatretligt alternativ til værgemål.

En fremtidsfuldmagt kan oprettes af enhver, der er fyldt 18 år, og som er i stand til at handle fornuftsmæssigt. Der kan udpeges en eller flere fremtidsfuldmægtige og subsidiære fuldmægtige. De subsidiære fuldmægtige kan træde i funktion, hvis den (primære) fremtidsfuldmægtige bliver forhindret. En fremtidsfuldmagt skal oprettes digitalt i Fremtidsfuldmagtsregistret, og efterfølgende vedkendes for en notar. For at blive virksom skal fremtidsfuldmagten efterfølgende sættes i kraft af statsforvaltningen efter anmodning af fuldmagtsgiveren eller fremtidsfuldmægtigen. Statsforvaltningens afgørelser om ikraftsættelse tinglyses i Personbogen, hvormed fuldmagten bliver umiddelbart tilgængelig for aftaleparter og offentlige myndigheder, og fremtidsfuldmægtigen bliver dermed legitimeret til at handle på fuldmagtsgiverens vegne. Endvidere giver lov om fremtidsfuldmagter adgang til at fastsætte regler om statsforvaltningens overførsel af information om en fremtidsfuldmagts ikraftsættelse og ophør til andre offentlige IT-systemer.

Efter gældende ret kræver optagelse i botilbud efter reglerne i servicelovens § 129, stk. 2, at kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse i et bestemt botilbud, skal tiltrædes af den værge, som statsforvaltningen har beskikket. Såfremt der ikke allerede er beskikket en værge, skal der udpeges en værge af statsforvaltningen. Dette er en administrativt tung proces, og sagsbehandlingstiden i statsforvaltningen kan betyde, at en flytning uden samtykke forsinkes unødigt.

En sidestilling af en fremtidsfuldmægtig med en værge udpeget af statsforvaltningen efter servicelovens § 131 i relation til servicelovens § 129, stk. 2, vil give mulighed for, at borgeren selv efter reglerne i lov om fremtidsfuldmagter kan udpege den person, der, såfremt borgeren i fremtiden ikke længere selv kan afgive et gyldigt samtykke, kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse i et bestemt botilbud efter serviceloven. Borgerens selvbestemmelse vil dermed blive styrket. En sidestilling af en fremtidsfuldmægtig med en af statsforvaltningen udpeget værge i servicelovens § 129, stk. 2, vil endvidere medføre, at flytning uden samtykke for borgere, der har udpeget en fremtidsfuldmægtig, ikke vil blive forsinket unødigt af processen med statsforvaltningens udpegning af en værge.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Med denne del af lovforslaget foreslås en sidestilling af en fremtidsfuldmægtig med en værge udpeget af statsforvaltningen, for så vidt angår optagelse i botilbud uden samtykke efter servicelovens § 129, stk. 2. Med forslaget vil en frem-

tidsfuldmægtig på lige fod med en værge kunne tiltræde en indstilling fra kommunalbestyrelsen om fuldmagtsgiverens optagelse i et botilbud uden fuldmagtsgivers samtykke, jf. servicelovens § 129, stk. 2. Den fremtidsfuldmægtige vil dog alene kunne tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling i det omfang, fremtidsfuldmagten bemyndiger den fremtidsfuldmægtige dertil. Det vil sige, at fremtidsfuldmagten skal omfatte forhold efter servicelovens § 129, stk. 2. Hvis den fremtidsfuldmægtige ikke kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling, vil § 129, stk. 5, i serviceloven finde anvendelse på samme måde, som hvis den af statsforvaltningen udpegede værge ikke kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 og 5.

2.2. Finansiering af ophold i sikrede institutioner for børn og unge uden lovligt ophold

2.2.1. Gældende ret

Sikrede døgninstitutioner, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, kan efter bekendtgørelse nr. 186 af 20. februar 2015 om magtanvendelse over for børn og unge uden for hjemmet (magtanvendelsesbekendtgørelsen) blandt andet anvendes for unge, når opholdet træder i stedet for varetægtsfængsling (retsplejelovens § 765), er et led i afsoning (straffuldbyrdesloven § 78, stk. 2) eller er en idømt foranstaltning (straffelovens § 74 a). Dette følger af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-6. Sikrede døgninstitutioner kan anvendes efter disse bestemmelser, uanset om den unge har lovligt ophold eller ej, og uafhængigt af, om kravet i servicelovens § 2 om, at man for at have ret til hjælp efter loven skal opholde sig lovligt her i landet, er opfyldt. Dette skyldes, at anbringelse sker efter rettens bestemmelse.

Sikrede døgninstitutioner, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, kan efter magtanvendelsesbekendtgørelsen endvidere anvendes, når der er tale om udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark. Ophold på en sikret afdeling kan for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold her i landet finde sted på baggrund af politiets afgørelse om frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36, jf. § 37. Dette følger af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 7, og §§ 35 og 37. Bestemmelserne vedrørende ophold i en sikret afdeling, der træder i stedet for varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 765, gælder tillige for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark. Dette følger af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 37.

For ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-7, betales ifølge magtanvendelsesbekendtgørelsens § 54 en takst på 1,25 mio. kr. årligt (Pris og lønindeks (PL) 2010). Satsen reguleres årligt med satsreguleringsprocenten. Det er den unges opholdskommune, der betaler taksten. Ved at lade kommunerne betale efter forbrug (takstbetaling) tilskyndes kommunerne til at styrke den forebyggende og tidlige indsats mod ungdomskriminalitet. Udgifter vedrørende ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens §

30, stk. 1, nr. 4-7, ud over det takstfinansierede, finansieres objektivt af alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar i året forud for regnskabsåret.

Reglerne om takstbetaling for den unge blev indført den 1. juli 2010 i forlængelse af et udvalgsarbejde om finansieringsreglerne på sikrede institutioner og den daværende regeringens udspil om ”Mere konsekvens, opfølgning og omsorg – en markant styrket indsats mod ungdomskriminalitet” fra oktober 2009. Efter de tidligere regler blev de sikrede institutioner fuldt ud finansieret objektivt af kommunerne.

I forlængelse af ændringen af finansieringsreglerne blev der i 2011 fra Danske Regioners side stillet spørgsmål til, om kommunerne har hjemmel til at betale for ophold for børn og unge uden lovligt ophold, når anbringelse sker i sikrede døgninstitutioner som led i varetægtsurrogat eller afsoning af dom, idet disse børn og unge ikke opfylder betingelsen i servicelovens § 2 om, at man for at have ret til hjælp efter serviceloven skal have lovligt ophold her i landet. Der blev derfor i 2012 optaget en tekstanmærkning på finansloven for 2013 (tekstanmærkning nr. 118 til § 15.15.04. Unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner), som præciserede, at ”udgifter vedrørende unge uden lovligt ophold i landet, der opholder sig på en sikret afdeling som led i varetægtsurrogat eller afsoning af dom, fordeles mellem alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar forud for regnskabsåret”. Af den tilhørende anmærkning til tekstanmærkningen fremgår, at ”baggrunden for tekstanmærkningen er, at unge uden lovligt ophold ikke er omfattet af servicelovens regler, jf. § 2, og dermed heller ikke omfattet af de deraf følgende betalingsregler i § 53, stk. 2 (gældende § 54, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1093 af 21. september 2010, om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet)”. Betalingsreglen, som der her henvises til, vedrører objektiv finansiering af udgifter for ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 29, stk. 1, nr. 4-7 (gældende § 30, stk. 1, nr. 4-7). Anmærkningen henviser dog til, at tekstanmærkningen hjemler kommunernes objektive finansiering af udgifter vedrørende unge uden lovligt ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 29, stk. 1, nr. 4-6 (gældende § 30, stk. 1, nr. 4-6). I den konkrete situation indebærer den objektive finansiering, at de udgifter, der ikke bliver dækket ved takstbetaling, fordeles mellem alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar i året forud for regnskabsåret.

2.2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Tekstanmærkningen, der vedrører finansiering af udgifter vedrørende unge uden lovligt ophold, som opholder sig i sikrede institutioner efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-6, har fungeret som en midlertidig løsning på en uklar hjemmel for kommunernes finansiering og afholdelse af udgifterne. Tekstanmærkningen er videreført på finansloven for 2016 og fremgår også af finanslovsforslaget for 2017. I forbindelse med Social- og Indenrigsministeriets

lovforberedende arbejde, har det vist sig, at der er flere uklarheder omkring reglerne om finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner for børn og unge uden lovligt ophold. Det har blandt andet ikke været hensigten, at ændringen af finansieringsreglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsen i 2010, hvorefter der fremadrettet skulle betales en takst på 1,25 mio. kr. pr. anbragt ung, også skulle omfatte børn og unge uden lovligt ophold. Ændringen var alene rettet mod de unge, der har lovligt ophold i Danmark, og som bor i kommunen. Ifølge finanslovsaftalen for 2010 var formålet med den faste takst at motivere kommunerne til at gribe ind så tidligt som muligt, hvis en ung udvikler sig i kriminel retning. Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget om ændring af serviceloven (Skærpe af reaktionsmuligheder over for kriminalitetstruede børn og unge) (L 167, FT 2009-2010, almindelige bemærkninger, pkt. 2.4.2.) fremgår, at den enkelte kommune betaler en fast takst, når unge under 18 år *fra kommunen* opholder sig på sikrede afdelinger eller på kriminalforsorgens institutioner.

Det er herefter ministeriets opfattelse, at der er behov for en præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 174 for at skabe en klar hjemmel i serviceloven til kommunernes finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner for børn og unge uden lovligt ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-6. Der er desuden behov for en præcisering af, at ophold for unge uden lovligt ophold finansieres ved objektiv finansiering, sådan som det har været praksis hidtil.

Ministeriet har endvidere overvejet, om hjemlen og reglerne for kommunernes finansiering af ophold for børn under 15 år uden lovligt ophold, som opholder sig i sikrede institutioner efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 7, efter ændringen af magtanvendelsesbekendtgørelsen i 2010 er tilstrækkeligt klare. Ophold i sikrede institutioner for gruppen af mindreårige uden lovligt ophold har, fra gruppen blev indsat i magtanvendelsesbekendtgørelsen i 2004 ved bekendtgørelse nr. 914 af 13. september 2009 og frem til ændringen af magtanvendelsesbekendtgørelsen i 2010, efter reglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsen været finansieret ved objektiv finansiering. Finansieringen har først været fordelt mellem amtskommuner og kommuner og efter kommunalreformens ikrafttræden pr. 1. januar 2007 mellem kommunerne indbyrdes. Siden ændringen af finansieringsreglerne i 2010 har det fremgået af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 54 (tidligere § 53), at der skal betales takst for ophold efter § 30, stk. 1, nr. 7 (§ 54, stk. 1), og at udgifter ud over det takstfinansierede fordeles (§ 54, stk. 2) mellem alle landets kommuner (objektiv finansiering). Det fremgår ikke af indledningen til bekendtgørelsen, hvilken lovhjemmel der ligger til grund for bestemmelsen. Det har som ovenfor nævnt ikke været hensigten med ændringen af magtanvendelsesbekendtgørelse i 2010, at der skulle betales en takst for mindreårige uden lovligt ophold.

Af de specielle bemærkninger til den dagældende § 174 (i dag § 174, stk. 4) i serviceloven (L 38, FT 2004-2005, 2. samling, specielle bemærkninger til § 174), som giver mini-

steren hjemmel til at fastsætte regler om finansieringen af de lands- og landsdelsdækkende tilbud, herunder for ophold i sikrede afdelinger, fremgår, at ”udgifter for øvrige ophold fordeles efter de gældende regler mellem kommuner og amter efter objektive kriterier”. Ved øvrige ophold forstås her ophold, der ikke er omfattede af dagældende magtanvendelsesbekendtgørelses § 7, stk. 1, nr. 1-3 (ophold, der alene hviler på serviceloven). Ved øvrige ophold må således forstås ophold efter nugældende magtanvendelsesbekendtgørelses § 30, stk. 4-7, herunder således også ophold for mindreårige uden lovligt ophold. Bestemmelsen i § 174, stk. 4, er ikke ændret i forbindelse med de ændrede finansieringsregler i 2010.

Det er herefter ministeriets opfattelse, at der også i forhold til ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 7, er behov for en præcisering af hjemmelsbestemmelsen og af reglerne om finansiering.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås at indføre en klar lovhjemmel til, at social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om kommunernes finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner for børn og unge uden lovligt ophold. Bemyndigelsesbestemmelsen vil blive udmøntet ved fastsættelse af regler i den gældende takstbekendtgørelse, jf. bekendtgørelse nr. 9 af 12. januar 2015 om beregning af takster og betaling for visse ydelser og tilbud efter serviceloven. Reglerne forventes fastsat således, at udgifter vedrørende ophold i sikrede institutioner for udenlandske børn og unge uden lovligt ophold fordeles mellem alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar i året forud for regnskabsåret. Reglerne skal træde i stedet for de gældende finansieringsbestemmelser i magtanvendelsesbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 186 af 20. februar 2015 om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7.

2.3. Forlængelse af den kommunale afklaringsperiode

2.3.1. Gældende ret

Det følger af servicelovens § 181, at staten afholder udgifter til hjælp efter visse bestemmelser i serviceloven til udlændinge, der har fået opholdstilladelse efter en række nærmere angivne bestemmelser i udlændingeloven (flygtninge m.fl.). Refusion til kommunen gives i de første 3 år efter datoen for opholdstilladelse, jf. servicelovens § 181, stk. 2.

Efter servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, gælder der en udvidet refusionsret for kommunen, når udgifterne vedrører udlændinge omfattet af stk. 1, som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold. Efter bestemmelsen afholder staten udgifterne til hjælp efter serviceloven, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv. Kom-

munen kan efter servicelovens § 181, stk. 3, anmelde de samlede udgifter til hjælp efter serviceloven til statsrefusion. Refusionen er således ikke begrænset til hjælp efter de bestemmelser, der er nævnt i § 181, stk. 2.

Refusion efter servicelovens § 181, stk. 3, forudsætter, som det fremgår af bestemmelsen, at anbringelsen i døgnophold sker senest 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen. Hvis anbringelsen sker efterfølgende, finder servicelovens § 181, stk. 2, anvendelse. § 181, stk. 2, indebærer, at kun visse udgifter dækkes af staten, og kun i de første 3 år efter datoen for opholdstilladelsen.

2.3.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Regeringen og KL har den 18. marts 2016 indgået aftalen ”Bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge”. Det er blandt andet aftalt at forlænge afklaringsperioden i servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, fra 12 måneder til 24 måneder. Servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, giver kommunerne mulighed for at få refusion for udgifter efter serviceloven, når flygtninge anbringes i døgnophold inden for den angivne afklaringsperiode.

En ændring vil give kommunerne længere tid til at afdække den enkeltes konkrete behov og dermed medvirke til at forebygge, at kommunerne alene for at sikre retten til refusion visiterer til døgnophold i stedet for at afprøve mindre indgribende og billigere foranstaltninger. Ifølge forarbejderne til bestemmelsen om særlig refusion (L 82, FT 1991-92, sp. 1785) indsat i bistandsloven ved lov nr. 348 af 14. maj 1992, er det en betingelse, at behovet for anbringelse skal være til stede ved ankomsten til landet, eller at det viser sig kort tid herefter. En udvidelse af kommunernes afklaringsperiode vil ikke ændre på denne betingelse.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås, at den periode, som kommunerne efter servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, har til at afdække den enkeltes konkrete behov i forhold til anbringelse i døgnophold ændres fra 12 måneder til 24 måneder.

Forslaget vil give kommunerne længere tid til at afdække den enkeltes konkrete behov. Det vil som hidtil være en betingelse, at behovet for anbringelse skal være til stede ved ankomsten til landet, eller at det viser sig kort tid herefter.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8.

2.4. Optagelse i botilbud uden samtykke

2.4.1. Gældende ret

Servicelovens § 129 fastsætter, at kommunalbestyrelsen i visse situationer kan træffe afgørelse om optagelse af en borger i et særligt botilbud, uanset at borgeren enten modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning. Efter retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, har klage over sådanne afgørelser som udgangspunkt opsættende virkning. I tilfælde, hvor særlige forhold gør det

påkrævet, kan statsforvaltningen efter bestemmelsen træffe afgørelse om, at optagelse i et særligt botilbud på baggrund af en afgørelse efter servicelovens § 129 kan iværksættes straks. Udgangspunktet er derfor, at optagelse af en borger i et særligt botilbud først kan ske efter udløbet af klagefristen på fire uger.

Det fremgår af forarbejderne til retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, hvilke betingelser der skal være opfyldt for, at der foreligger særlige forhold, der gør det påkrævet, at afgørelsen iværksættes straks. Det er således navnlig hensynet til at forhindre den pågældende i at skade sig selv eller udsætte sig selv eller andre for fare. En situation, hvor den pågældende f.eks. er indlagt på et hospital, er således som udgangspunkt ikke en situation, hvor statsforvaltningen kan træffe afgørelse om, at afgørelsen kan iværksættes straks (L 195, folketingssamling 1998-99, udvalgsbetænkning, Folketingsstidende tillæg B, sp. 1050).

2.4.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Det er Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at det i visse situationer er uhensigtsmæssigt, at en afgørelse om optagelse af en borger i et særligt botilbud ikke kan iværksættes inden udløbet af klagefristen. Det gælder f.eks. i det tilfælde, hvor en færdigbehandlet patient med demens, der ikke er i stand til at afgive et informeret samtykke, skal udskrives fra sygehuset og optages i et relevant botilbud, fordi den nødvendige hjælp ikke kan gives i borgerens hidtidige bolig, og hvor alle klageberettigede tiltræder kommunalbestyrelsens indstilling om flytning. I denne situation vil flytningen af borgeren først kunne ske efter udløbet af klagefristen på 4 uger, uanset at hensynet til den demente taler for, at flytningen gennemføres hurtigst muligt, og de klageberettigede er enige i kommunalbestyrelsens indstilling om flytning. Borgeren vil i denne situation skulle forblive indskrevet på sygehuset i perioden indtil klagefristens udløb, uanset at der ikke foreligger en fortsat saglig begrundelse for indlæggelsen.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Med denne del af lovforslaget foreslås det at give statsforvaltningen mulighed for at kunne træffe afgørelse om, at optagelse i et særligt botilbud uden samtykke efter servicelovens § 129 kan iværksættes straks, hvis hensynet til den pågældende taler herfor, og alle klageberettigede tiltræder kommunalbestyrelsens indstilling efter § 129 i lov om social service. Det fremgår af servicelovens § 131, stk. 2, at kommunalbestyrelsens indstilling til statsforvaltningen om flytning uden samtykke skal indeholde en redegørelse for borgerens egne samt de pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til flytningen. Denne redegørelse vil med den foreslåede ordning ligeledes skulle indeholde en redegørelse for, hvorvidt alle klageberettigede tiltræder kommunalbestyrelsens indstilling. I forbindelse med kommunalbestyrelsens kontakt med de pårørende og eventuelt øvrige klageberettigede under sagsbehandlingen skal kommunalbestyrelsen så-

ledes afklare, hvorvidt disse kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling.

Det fremgår af servicelovens § 134, stk. 3, at en klage over statsforvaltningens afgørelse om optagelse i et særligt botilbud efter § 129 kan indbringes af en ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, afgørelsen vedrører, når denne ikke selv er i stand til at klage.

I de situationer, hvor den pågældende borger ikke har nogen pårørende, gælder den normale procedure for værgeudpejning, jf. servicelovens § 131, stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal således påse, om der er pårørende eller andre, der kan inddrages i varetagelsen af interesserne for en person med en betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne. Kommunalbestyrelsen skal i forlængelse heraf være opmærksom på, om der er behov for at bede statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven.

Den eksisterende mulighed for statsforvaltningen til at træffe afgørelse om, at optagelse i et særligt botilbud iværksættes straks, hvis særlige forhold gør det påkrævet, bibeholdes uændret. Forslaget indebærer ikke ændrede kriterier for statsforvaltningens afgørelse om optagelse i særligt botilbud uden samtykke.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6, og § 2, nr. 13.

2.5. Bemyndigelse til fastsættelse af regler vedrørende borgere fra Grønland og Færøerne, der visiteres til ophold i Danmark og omvendt

2.5.1. Gældende ret

Servicelovens § 196, stk. 2, 1. pkt., fastsætter, at social- og indenrigsministeren har bemyndigelse til efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands hjemmestyre at fastsætte regler i en bekendtgørelse om visitation, betaling, og refusion samt besøgsrejser m.v., når personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven. Tilsvarende kan der fastsættes regler i en bekendtgørelse for personer, der fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder, jf. bestemmelsens 2. pkt. Desuden giver bestemmelsen hjemmel til, at der kan fastsættes regler om underretningspligt mellem sociale myndigheder i Danmark og Grønland og mellem sociale myndigheder i Danmark og på Færøerne, jf. § 196, stk. 2, 3. pkt. Bemyndigelsen er anvendt til udstedelse af bekendtgørelse nr. 1388 og 1389 af 12. december 2006 med senere ændringer om besøgsrejser og ophold i Danmark eller på Færøerne henholdsvis i Grønland i tilbud i boformer.

Det følger af retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, at opholdskommunen har pligt til at yde hjælp efter de love, der er omfattet af retssikkerhedsloven, herunder hjælp efter serviceloven. En person har efter retssikkerhedslovens § 9, stk. 2, som udgangspunkt opholdskommune, hvor personen har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig. Udgangspunktet er således i dag, at en person, der har ophold i et botilbud i en

dansk kommune, har ret til hjælp efter serviceloven fra denne kommune, uanset om den pågældende er visiteret til botilbuddet af de færøske eller grønlandske myndigheder. Regler om finansiering fra de færøske og grønlandske myndigheder er fastsat i de ovennævnte bekendtgørelser om besøgsrejser og ophold i Danmark eller på Færøerne henholdsvis i Grønland i tilbud i boformer.

2.5.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Formuleringen af servicelovens § 196, stk. 2, 1. pkt., har i praksis givet anledning til usikkerhed om bemyndigelsens rækkevidde. Det er derfor Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at præcisere bestemmelsen.

Det er ikke Social- og Indenrigsministeriets ønske med forslaget at ændre på det grundlæggende princip, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om forhold, hvor personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven, og personer fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder, kun kan udnyttes efter aftale med Færøernes landsstyre henholdsvis Grønlands Naalakkersuisut.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Den foreslåede ændring af bestemmelsen har til formål at præcisere, at bestemmelsen giver social- og indenrigsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om bl.a. visitation, betaling og refusion, besøgsrejser, handleplaner, handle- og betalingskompetence og lovvalg, når personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven, og når personer fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder. Der er således ikke tale om en indholdsmæssig udvidelse af den gældende bemyndigelse.

Samtidig foreslås det, at der indsættes en bestemmelse i retssikkerhedsloven svarende til § 196 i serviceloven.

Det er efter aftale med Færøernes landsstyre hensigten i en ny bekendtgørelse om visitation af borgere til sociale tilbud m.v. i Danmark og på Færøerne at fastsætte, at hvis en borger på foranledning af de færøske sociale myndigheder er visiteret til et tilbud i Danmark, tilkommer kompetencen til at fastsætte, ændre eller afbryde indsatsen efter serviceloven, efter samråd med den danske kommune, de færøske sociale myndigheder, der har visiteret borgeren.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9, og § 2, nr. 14.

2.6. Udpejning af dommere til børn og unge-udvalget

2.6.1. Gældende ret

Efter retssikkerhedslovens § 18 skal kommunalbestyrelsen nedsætte et børn og unge-udvalg, der træffer afgørelse i de mest indgribende sager vedrørende børn og unge, jf. service-

lovens § 74. Retssikkerhedslovens § 19 fastsætter, at børn og unge-udvalget i kommunen, jf. § 18, består af to medlemmer, der vælges af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer, byretsdommeren i retskredsen, dog således at Domstolsstyrelsen bestemmer, hvem der skal have hvervet, hvis der er flere dommere i retskredsen, samt to pædagogisk-psykologisk sagkyndige, der udpeges af statsforvaltningen for en periode, der svarer til den kommunale valgperiode. Efter de samme regler udpeges der desuden en stedfortræder for hvert medlem. Stedfortræderen indkaldes til at møde, når medlemmet er forhindret i at deltage.

2.6.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

De gældende regler, som fastsætter, at der beskikkes en dommer fra retskredsen, og at Domstolsstyrelsen bestemmer hvilken dommer i retskredsen, der skal have hvervet, hvis der er flere dommere i retskredsen, har fremgået stort set uændrede siden forsorsloven fra 1958, dog således at det oprindeligt var socialministeren efter forhandling med justitsministeren, der havde opgaven med at afgøre, hvem der skulle varetage hvervet, hvis der var flere dommere i retskredsen. Med Domstolsstyrelsens oprettelse i 1998 blev kompetencen overført hertil. De gældende regler tager ikke højde for de ændringer af retskredsene, som indgik i domstolsreformen, jf. lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love. Ved reformen blev antallet af retskredse reduceret fra 82 til 24, og der er i dag altid flere dommere i en retskreds.

Det er i dag praksis, at retspræsidenten i retskredsen indstiller til Domstolsstyrelsen, hvilken dommer der skal modtage hvervet som medlem af udvalget, hvorefter Domstolsstyrelsen beskikker den pågældende dommer som medlem af udvalget. Domstolsstyrelsen følger således altid retspræsidentens indstilling. Da der ikke foretages en egentlig sagsbehandling i Domstolsstyrelsen, er det Social- og Indenrigsministeriets og Domstolsstyrelsens vurdering, at inddragelsen af Domstolsstyrelsen i disse sager ikke er hensigtsmæssig.

2.6.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås, at det af hensyn til at sikre en effektiv sagsbehandling fremover er retspræsidenten i retskredsen, der udpeger, hvilken dommer i retskredsen der skal have hvervet som dommer i de enkelte børn og unge-udvalg i kommunerne.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1.

2.7. Ankestyrelsens ledelse

2.7.1. Gældende ret

Betegnelsen for lederen af Ankestyrelsen har siden styrelsens oprettelse ved lov om Den Sociale Ankestyrelse, jf. lov nr. 605 af 20. december 1972, været ”styrelseschefen”. Reglen om oprettelse af en stilling som vicedirektør blev indført ved lov nr. 1127 af 22. december 1993 med henblik

på strukturændringer i Ankestyrelsens organisation (lovforslag L 98, folketingssamlingen 1993-94).

I den gældende retssikkerhedslovs § 59 er fastsat, at styrelseschefen i Ankestyrelsen kan overlade sine beføjelser til vicedirektøren, ankecheferne eller andre ansatte. Styrelseschefen kan endvidere fastsætte regler om vicedirektøren og ankechefernes adgang til at overlade deres beføjelser efter lovgivningen til andre ansatte.

Beslutninger om genoptagelse af en tidligere afgjort sag og beslutninger om, hvorvidt en klage over optagelse i botilbud kan tillægges opsættende virkning, træffes efter retssikkerhedslovens § 57 af én ankechef. Efter ovennævnte delegationsbeføjelse kan beføjelsen overlades til andre ansatte. I praksis træffes sådanne beslutninger i dag af andre ansatte end ankechefer efter delegation.

2.7.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

I Ankestyrelsen er betegnelsen styrelseschefen bevaret siden 1972, mens denne betegnelse i andre styrelser på det sociale område og på andre ministerieområder er ændret til direktør. Der vurderes at være behov for en modernisering af stillingsbetegnelsen for styrelseschef og vicedirektør i Ankestyrelsen med henblik på at opnå en ensretning med øvrige statslige styrelser.

Der er i de senere år sket en betydelig udvidelse af omfanget af Ankestyrelsens opgaver. Herunder er behandlingen af klager over kommunale afgørelser på det sociale og beskæftigelsesmæssige område fra den 1. juli 2013 placeret i Ankestyrelsen, jf. lov nr. 493 af 21. maj 2012 (lovforslag L 158, folketingssamling 2012-13). Ankestyrelsen afsluttede i 2015 ca. 31.000 klagesager på det kommunale område. Der er endvidere sket en udvidelse af Ankestyrelsens opgaver ved indfusionering af Familiestyrelsen i 2012. Ændringerne betyder, at retssikkerhedslovens bestemmelser om Ankestyrelsens ledelsesstruktur ikke i alle tilfælde er fuldt ud tilsvarende.

2.7.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at stillingsbetegnelsen for styrelseschef og vicedirektør i Ankestyrelsen ændres til direktør og vicedirektør. Der foreslås på baggrund heraf konsekvensrettelser af stillingsbetegnelser i lov om social service og i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.

På baggrund af de anførte overvejelser og med henblik på etablering af en mere fleksibel struktur i Ankestyrelsen foreslås, at der indføres mulighed for ansættelse af mere end én vicedirektør i styrelsen. Det bemærkes, at antallet af vicedirektører vil være underlagt den almindelige statslige styring af antallet af chefstillinger.

Endelig foreslås fastsat i loven, at processuelle beslutninger om genoptagelse af sager og om, hvorvidt en afgørelse om optagelse i botilbud kan tillægges opsættende virkning, træffes af direktøren. Kompetencen vil som hidtil kunne delegeres

res til en ankechef eller til andre ansatte. Ændringen tilsigter således ingen ændring af den praktiske beslutningsproces i Ankestyrelsen i disse sager, men alene at fastlægge, at kompetencen også til at træffe sådanne beslutninger som udgangspunkt er direktørens.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1-3, § 2, nr. 3-7, 10 og 11, og § 3, nr. 1.

2.8. Ankestyrelsens sagsoplysning ved behandling af klager over afgørelser truffet af Udbetaling Danmark

2.8.1. Gældende ret

I retssikkerhedslovens § 64 er fastsat, at lovens kapitel 9 og bestemmelserne i §§ 66-70 og 72 (i lovens kapitel 10) finder anvendelse ved Ankestyrelsens behandling af klager over afgørelser truffet af Udbetaling Danmark.

I retssikkerhedslovens § 2, stk. 3, er generelt fastsat, at social- og indenrigsministeren, på beskæftigelsesområdet efter forhandling med beskæftigelsesministeren, bestemmer, hvilke sager loven helt eller delvist finder anvendelse på.

Med hjemmel i sidstnævnte bestemmelse er fastsat i § 3, stk. 2, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, at de generelle regler om sagens oplysning og myndighedens oplysningspligt overfor borgeren, der er fastsat i retssikkerhedslovens kapitel 3 a, og som er relevante for Ankestyrelsen, også gælder, når Ankestyrelsen behandler klager over afgørelser truffet af Udbetaling Danmark, ligesom reglerne gælder, når Ankestyrelsen behandler klager over afgørelser truffet af kommunerne.

2.8.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Set i lyset af, at der i retssikkerhedslovens § 64 a er fastsat udtrykkelige regler om anvendelse af bestemmelser i retssikkerhedsloven ved Ankestyrelsens behandling af klager over afgørelser truffet af Udbetaling Danmark, vurderes det, at det tilsvarende bør fastsættes udtrykkeligt i bestemmelsen, at de ovenfor nævnte almindelige regler for Ankestyrelsens sagsoplysning og oplysningspligt, der er fastsat i lovens kapitel 3 a, også gælder ved Ankestyrelsens behandling af klager over afgørelser truffet af Udbetaling Danmark.

2.8.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i retssikkerhedslovens § 64 a om Ankestyrelsens behandling af klager over afgørelser truffet af Udbetaling Danmark, indsættes en udtrykkelig henvisning til de generelle regler om sagens oplysning og myndighedens oplysningspligt, som er relevante for Ankestyrelsen. Det drejer sig om retssikkerhedslovens § 10, § 11, stk. 1, § 11 a, stk. 1, 2 og 4-6, § 11 b, § 11 c, stk. 1, nr. 4, og § 12.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 12.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De foreslåede regler om sidestilling af en fremtidsfuldmægtig og en af statsforvaltningen udpeget værge i relation til optagelse i et botilbud uden samtykke, jf. servicelovens § 129, stk. 2, de foreslåede regler om, at statsforvaltningen gives mulighed for at træffe afgørelse om, at en afgørelse efter servicelovens § 129 om optagelse i et botilbud kan iværksættes straks, hvis alle klageberettigede er enige, den foreslåede bemyndigelse til fastsættelse af regler vedrørende borgere fra Grønland og Færøerne, der på foranledning af de grønlandske henholdsvis de færøske myndigheder får ophold i Danmark og modtager et servicelovstilbud og omvendt, samt forslaget om flytning af kompetence fra Domstolsstyrelsen til den lokale retspræsident til udpegning af dommere til kommunernes børn og unge-udvalg medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

For så vidt angår forslaget vedrørende finansiering af ophold i sikrede institutioner for børn og unge uden lovligt ophold (almindelige bemærkninger afsnit 2.2.) bemærkes, at forslaget vurderes ikke at give anledning til regulering af bloktilskuddet.

Udgifterne til eventuel ansættelse af flere vicedirektører i Ankestyrelsen skal afholdes inden for Ankestyrelsens eksisterende økonomiske rammer. Forslaget som helhed, herunder også ændring af stillingsbetegnelser for Ankestyrelsens øverste ledelse (almindelige bemærkninger afsnit 2.7.), medfører ikke administrative konsekvenser for det offentlige. Dette er ligeledes tilfældet for forslagene vedrørende Ankestyrelsens sagsoplysning ved behandling af klager over afgørelser truffet af Udbetaling Danmark (almindelige bemærkninger afsnit 2.8.).

Det samlede lovforslags økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 24. juni 2016 til den 10. august 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Advokater, Den Danske Dommerforening, Dansk Erhverv, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældregeråd, Datatilsynet, DemensKoordinatorer i Danmark, Det Centrale Handicapråd, Dommerfuldmægtig-

foreningen, Domstolsstyrelsen, FOA, Foreningen af Socialchefer i Danmark, HK/kommunal, Institut for Menneskeretigheder, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, LO, LO's Faglige Seniorer, Lægeforeningen, Nationalt Videnscenter for Demens, PLO, Pårørendegruppen for svage ældre, Socialpædagogernes Landsforbund, Statsforvaltningen, ÆldreForum og Ældre Sagen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindredgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	Ja	Nej x

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1-3

Af servicelovens § 75, stk. 5 og 6, fremgår, at Ankestyrelsens styrelseschef har samme beføjelser som formanden for et kommunalt børn og unge-udvalg, og bestemmelserne fastlægger i forlængelse heraf særlige procedurekrav for sager, hvor styrelseschefen har anvendt disse beføjelser.

Det fremgår af § 168, stk. 3, i serviceloven, at indbringelse af en afgørelse truffet af børn og unge-udvalget efter servicelovens § 74 ikke har opsættende virkning. Dog kan Ankestyrelsens styrelseschef under ganske særlige omstændigheder bestemme, at en afgørelse ikke må iværksættes, før Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

Med lovforslagets § 2, nr. 3-7, foreslås, at betegnelsen for Ankestyrelsens leder ændres fra styrelseschef til direktør. Som konsekvens heraf foreslås med § 1, nr. 1-3, henvisningerne til Ankestyrelsens styrelseschef i servicelovens § 75, stk. 5 og 6, og § 168, stk. 3, ændret til direktør.

Det er forudsat, at der alene er tale om en ændring af stillingsbetegnelsen for Ankestyrelsens øverste leder, og der foreslås således ikke indholdsmæssige ændringer i servicelovens bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.7.2 og 2.7.3.

Til nr. 4

Servicelovens § 129, stk. 2, vedrører optagelse i et botilbud efter serviceloven, i et botilbud i boliger opført efter den nu ophævede lov nr. 387 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap eller i et botilbud efter lov om almene boliger m.v., af en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende. Afgørelse om optagelse kan for denne persongruppe træffes af kommunalbestyrelsen, hvis personen ikke modsætter sig flytning, men mangler evnen til at give informeret samtykke. Kommunalbestyrelsens afgørelse skal tiltrædes af den af statsforvaltningen beskikkede værge. Det er en betingelse for, at kommunen kan træffe afgørelse efter § 129, stk. 2, at ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få

den nødvendige hjælp, og at det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Den af statsforvaltningen beskikkede værge skal udtrykkeligt tage stilling til, om værgen er enig i kommunalbestyrelsens indstilling om flytning uden samtykke. Hvis værgen er enig i indstillingen fra kommunalbestyrelsen om flytning uden samtykke, vil kommunalbestyrelsen selv kunne træffe afgørelse i sagen, og statsforvaltningen skal ikke inddrages. Hvis værgen ikke kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling om flytning efter servicelovens § 129, stk. 2, fremgår det af § 129, stk. 5, at kommunalbestyrelsen kan indstille til statsforvaltningen at træffe afgørelse efter servicelovens § 131.

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås der i servicelovens § 129 indsat et nyt stykke, hvorefter en fremtidsfuldmægtig på lige fod med en af statsforvaltningen udpeget værge kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse af en person, der mangler evnen til at give informeret samtykke, i et botilbud. Det er i den forbindelse et krav, at fremtidsfuldmagten er sat i kraft, jf. § 7, stk. 1, i lov om fremtidsfuldmagter, og at fremtidsfuldmagten omfatter forhold efter servicelovens § 129, stk. 2. Det fremgår af § 24 i lov om fremtidsfuldmagter, at en fremtidsfuldmagt ophører, hvis fuldmagtsgiveren kommer under værgemål. Dette gælder dog ikke, hvis værgemålet angår bestemte forhold, der ikke er omfattet af fremtidsfuldmagten, eller som den, der har fremtidsfuldmagt, er afskåret fra at varetage.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2 og 2.1.3.

Til nr. 5

Servicelovens § 129, stk. 5, indeholder processuelle regler, der finder anvendelse i forbindelse med, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse eller ønsker at træffe afgørelse i sager omfattet af § 129, stk. 2. Det fremgår således af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsens afgørelse efter servicelovens § 129, stk. 2, dvs. hvor den af statsforvaltningen beskikkede værge har tiltrådt kommunalbestyrelsens indstilling, kan påklages til statsforvaltningen efter reglerne i kapitel 10 i retssikkerhedsloven. Det fremgår endvidere af § 129, stk. 5, 2. pkt., at hvis den af statsforvaltningen beskikkede værge ikke kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling efter § 129, stk. 2, indstiller kommunalbestyrelsen til statsforvaltningen at træffe afgørelse.

Som konsekvens af forslaget i lovforslagets § 1, nr. 4, om en sidestilling af fremtidsfuldmægtige med værger i sager omfattet af servicelovens § 129, stk. 2, foreslås en konsekvensændring af § 129, stk. 5, 2. pkt. Med ændringen vil det af bestemmelsen fremgå, at hvis det i stedet for en værge er en fremtidsfuldmægtig, der ikke kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling, vil den samme procedure finde anvendelse. Det vil sige, at i den situation, hvor den fremtidsfuldmægtige ikke kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstil-

ling, vil kommunalbestyrelsen indstille til statsforvaltningen om at træffe afgørelse om optagelse eller flytning til et bestemt botilbud.

Til nr. 6

Af servicelovens § 131, stk. 2, fremgår, at en kommunalbestyrelsens indstilling til statsforvaltningen om at træffe afgørelse om optagelse i et særligt botilbud uden samtykke efter § 129 skal indeholde en redegørelse. Kravene til redegørelsens indhold er oplyst i servicelovens § 131, stk. 2, nr. 1-5. Redegørelsen skal således indeholde 1) oplysninger om grundlaget for at betingelserne i § 129 anses for opfyldte, 2) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne, 3) den hjælp og pleje efter servicelovens kapitel 16, der har været iværksat eller tilbudt den pågældende borger eller familien, før kommunalbestyrelsen udarbejdede indstillingen og 4) indretningen af den nye bolig og den personlige hjælp, pleje og støtte m.v., som vil kunne stilles til rådighed. Endelig skal redegørelsen, jf. § 131, stk. 2, nr. 5, også indeholde oplysninger om den omhandlede persons egne samt de pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til flytningen.

Der foreslås med lovforslagets § 2, nr. 13, en ændring af retssikkerhedsloven, således at statsforvaltningen kan træffe afgørelse om, at en flytning efter servicelovens § 129 kan iværksættes straks, hvis hensynet til den pågældende borger taler herfor, og alle klageberettigede tiltræder kommunalbestyrelsens indstilling om flytning til det konkrete botilbud. For at understøtte denne foreslåede ændring, foreslås der en udvidelse af indholdet af redegørelsen efter servicelovens § 131, stk. 2. Redegørelsen foreslås således fremover i forlængelse af oplysninger om pårørendes bemærkninger til flytningen også at skulle indeholde oplysninger om, hvorvidt de klageberettigede efter servicelovens § 134, stk. 3, kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling. Idet redegørelsen bliver sendt til statsforvaltningen af kommunalbestyrelsen som en del af indstillingen om flytning efter servicelovens § 129, vil statsforvaltningen som en del af de almindelige sagsbehandlingsskridt modtage oplysninger om, hvorvidt de klageberettigede kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling om flytning. Det forudsættes, at kommunalbestyrelsen som hidtil i forbindelse med afklaring af de pårørendes bemærkninger til flytningen gør de klageberettigede opmærksomme på indstillingens indhold og konsekvenser.

Til nr. 7

For ophold efter § 30, stk. 1, nr. 4-7, i bekendtgørelse nr. 186 af 20. februar 2015 om magtanvendelse over for børn og unge uden for hjemmet (magtanvendelsesbekendtgørelsen) betaler kommunerne efter gældende ret en takst på 1,25 mio. kr. årligt (PL 2010). Dette fremgår af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 54, stk. 1. Satsen reguleres årligt med satsreguleringsprocenten. Udgifter vedrørende ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-7, ud-

over det takstfinansierede, fordeles mellem alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar i året forud for regnskabsåret. Dette følger af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 54, stk. 2. Der skelnes ikke i reglerne om finansiering af ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-6, mellem unge med lovligt ophold og unge uden lovligt ophold.

For så vidt angår udgifter vedrørende unge uden lovligt ophold i Danmark, der opholder sig på en sikret afdeling som led i varetægtsurrogat, afsoning af dom, eller som idømt foranstaltning, jf. § 30, stk. 1, nr. 4-6, i magtanvendelsesbekendtgørelsen, fordeles udgiften dog mellem alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar forud for regnskabsåret. Dette følger af en tekstanmærkning på finansloven for 2013 (tekstanmærkning nr. 118) og efterfølgende finanslove. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.2.

Tilsvarende afholder kommunerne i praksis ved objektiv finansiering udgifter for ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsen § 30, stk. 1, nr. 7, for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold, efter reglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsens § 54.

Med lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås med indsættelse af § 174, stk. 5, en præcisering af social- og indenrigsministerens adgang til ved bekendtgørelse at fastsætte regler om finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner for børn og unge uden lovligt ophold i Danmark. Bemyndigelsesbestemelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om videreførelse af gældende praksis, hvorefter kommunerne ved objektiv finansiering skal afholde udgifterne for ophold i sikrede døgninstitutioner for børn og unge uden lovligt ophold. Reglerne vil blive indsat i den gældende bekendtgørelse om beregning af takster og betaling for visse ydelser og tilbud efter serviceloven, jf. bekendtgørelse nr. 9 af 12. januar 2015 (takstbekendtgørelsen), idet magtanvendelsesbekendtgørelsen, som i dag indeholder reglerne om finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner, ikke længere vil være gældende som konsekvens af ikrafttrædelsen af lov om voksensansvar for anbragte børn og unge, jf. lov nr. 619 af 8. juni 2016.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.

Til nr. 8

Efter servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, kan kommunerne opnå refusion for udgifter til hjælp efter serviceloven for visse udlændinge (flygtninge m.fl.), som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold. Kommunen skal således efter bestemmelsen inden for 12 måneder vurdere den enkeltes behov for anbringelse i døgnophold, hvis retten til refusion efter servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, skal opnås.

Med lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås, at den periode, som kommunen har til at vurdere den enkeltes behov, udvides fra 12 måneder til 24 måneder i servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1. Dette vil give kommunerne længere tid til at afdække den enkeltes konkrete behov. Det kan derved medvirke til at forebygge, at kommunerne alene for at sikre retten til refusion visiterer til døgnophold i stedet for at afprøve mindre indgribende og billigere foranstaltninger. Det er fortsat en betingelse, at behovet for anbringelse skal være til stede ved ankomsten til landet, eller at det viser sig kort tid herefter. En udvidelse af kommunernes afklaringsperiode vil ikke ændre på denne betingelse.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.2. og 2.3.3.

Til nr. 9

Af den gældende § 196, stk. 2, 1. pkt., i serviceloven fremgår, at social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands hjemmestyre. Den 21. juni 2009 trådte lov om Grønlands selvstyre i kraft (lov nr. 473 af 12. juni 2009). Med loven blev der skabt en selvstyreordning for Grønland. Selvstyremyndighederne i Grønland består af en folkevalgt forsamling - Inatsisartut (landstinget) - samt en forvaltning, der ledes af Naalakkersuisut (landsstyret). Det foreslås derfor, at der i § 196, stk. 2, 1. pkt., henvises til Grønlands Naalakkersuisut.

Med lovforslagets § 1, nr. 9, foreslås det, at bemyndigelsen i servicelovens § 196, stk. 2, 1. pkt., ud over at give hjemmel til, at social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om visitation, betaling og refusion samt besøgsrejser mv., også giver hjemmel til, at ministeren kan fastsætte regler om handleplaner, handle- og betalingskompetence og lovvalg. Ministeren vil således også kunne fastsætte regler om, at den visiterende myndighed skal udarbejde et forslag til handleplan for indsatsen, herunder den tidsmæssige udstrækning af opholdet, som skal udleveres til den modtagende myndighed. Ministeren vil endvidere kunne fastsætte regler om, hvem der har handleforpligtigelsen, hvis den iværksatte hjælp ikke opfylder sit formål, samt hvem der har betalingsforpligtigelsen, hvis opholdskommunen træffer en midlertidig afgørelse om hjælp i tilfælde, hvor borgeren er i fare, eller hvis det er af afgørende betydning af hensyn til borgernes øjeblikkelige behov for støtte.

Bemyndigelsen i § 196, stk. 2, 1. pkt., betyder, at der i en bekendtgørelse kan fastsættes regler, der fraviger de respektive regler i Danmark, i Grønland og på Færøerne om visitation, betaling og refusion, besøgsrejser, handleplaner, handle- og betalingskompetence, lovvalg m.v. Der kan således f.eks. fastsættes regler, der fraviger retssikkerhedslovens bestemmelser om handle- og betalingskommune.

Der ændres ikke med forslaget på det grundlæggende princip, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om forhold, hvor personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud

efter serviceloven, og personer fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder, kun kan udnyttes efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands Naalakkersuisut.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.5.2.

Til § 2

Til nr. 1

Retssikkerhedslovens § 19, stk. 1, nr. 2, fastsætter, at der besikkes en dommer fra retskredsen til børn og unge-udvalget, og at Domstolsstyrelsen bestemmer, hvilken dommer i retskredsen der skal have hvervet, hvis der er flere dommere i retskredsen. Praksis er i dag, at retspræsidenten i den enkelte retskreds indstiller til Domsstolsstyrelsen, hvilken dommer der skal modtage hvervet som medlem af udvalget. Domstolsstyrelsen følger altid retspræsidentens indstilling, og beskikker herefter den pågældende dommer.

Med forslaget § 2, nr. 1, foreslås det, at bestemmelsen nyaffattes, således at det fremover er retspræsidenten i retskredsen, der bestemmer, hvilken dommer der skal modtage hvervet som medlem af de enkelte børn og unge-udvalg. Ændringen foreslås af hensyn til en effektiv sagsbehandling og den mest hensigtsmæssige anvendelse af de administrative ressourcer.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.2 og 2.6.3.

Til nr. 2

Af retssikkerhedslovens § 50, stk. 3, fremgår, at Ankestyrelsen yder sekretariatsbistand til Adoptionsnævnet, Arbejds- miljøklagenævnet og Ligebehandlingsnævnet. Regler herom er fastsat i § 5 i bekendtgørelse nr. 1864 af 23. december 2015 om forretningsorden for Adoptionsnævnet, i arbejdsmiljølovens § 81 a, stk. 11, og i § 5 i lov om Ligebehandlingsnævnet.

Ankestyrelsen yder imidlertid også efter anden lovgivning, herunder efter regler fastsat med hjemmel i anden lovgivning, eller efter social- og indenrigsministerens bestemmelse som ressortminister, sekretariatsbistand til andre nævn m.v. Det drejer sig i dag om følgende:

- Klagenævnet for Specialundervisning. Sekretariatsbetjeningen varetages af Ankestyrelsen efter § 1 i bekendtgørelse nr. 998 af 15. september 2014 om forretningsorden for Klagenævnet for Specialundervisning, der har hjemmel i folkeskolelovens § 51 a, stk. 5.
- Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Efter § 3 i bekendtgørelse nr. 1272 af 7. november 2013 om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger sekretariatsbetjenes nævnet af Styrelsen for Forskning og Innovation. Ressortansvaret for nævnet er imidlertid ved kgl. resolution af 28. juni 2015

overført til Social- og Indenrigsministeriet. Social- og indenrigsministeren har bestemt, at sekretariatsbetjeningen herefter ydes af Ankestyrelsen.

- Psykolognævnet. Efter § 1, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 86 af 2. februar 1994 om forretningsorden for Psykolognævnet, der har hjemmel i § 17, stk. 5, i psykologloven, betjenes nævnet af et sekretariat. Social og indenrigsministeren har som ressortminister bestemt, at sekretariatsbetjeningen ydes af Ankestyrelsen.

Det foreslås på denne baggrund, at retssikkerhedslovens § 50, stk. 3, ændres, således at det i bestemmelsen fastsættes, at Ankestyrelsen yder sekretariatsbistand til råd og nævn i det omfang, det følger af lov eller af bestemmelser fastsat i medfør af lov eller bestemmes af social- og indenrigsministeren.

Den foreslåede ændring er alene af ordensmæssig karakter og indebærer ikke ændringer i Ankestyrelsens opgaver.

Til nr. 3-7

Betegnelsen for den øverste leder af Ankestyrelsen er i den gældende retssikkerhedslov ”styrelseschefen”, og dennes vicechef betegnes ”vicestyrelseschefen”.

Af retssikkerhedslovens § 51, stk. 1, fremgår, at Ankestyrelsens afgørelser træffes af styrelseschefen, eller den styrelseschefen overlader sine beføjelser til, eller med medvirken af beskikkede medlemmer. I retssikkerhedslovens § 51, stk. 2, er fastsat, at når Ankestyrelsen træffer afgørelse med medvirken af beskikkede medlemmer, træffes afgørelsen af styrelseschefen, vicedestyrelseschefen, et antal ankechefer eller andre, som opfylder uddannelseskra- vet i retssikkerhedslovens § 51, stk. 3. I sidstnævnte bestemmelse er fastsat, at styrelseschefen, vicedestyrelseschefen og ankecheferne skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig eller økonomisk eksamen eller anden dermed ligestillet eksamen.

I retssikkerhedslovens § 56 og § 59 d, stk. 5, er fastsat regler om, at styrelseschefen i nærmere angivne sager kan beslutte, at en afgørelse skal træffes i et møde, hvor styrelseschefen eller vicedestyrelseschefen er formand. Af retssikkerhedslovens § 55 fremgår, hvilke sager der skal afgøres med udvidet votering, dvs. at der i mødet deltager 2 medlemmer og 2 ankechefer. Af bestemmelsens stk. 2, nr. 6 fremgår, at der bl.a. anvendes udvidet votering, i sager der ikke falder ind under § 55, stk. 2, nr. 1-5, men hvor styrelseschefen beslutter, at sagen har principiel eller generel betydning.

Af retssikkerhedslovens § 67 fremgår regler om klagefrister for indbringelse af en sag for Ankestyrelsen. I bestemmelsens stk. 2 er fastsat, at styrelseschefen kan se bort fra den almindelige klagefrist på fire uger, hvis der foreligger en særlig grund.

Med de foreslåede ændringer i lovforslagets § 2, nr. 3-7, foreslås – sammen med de ændringer der ved lovforslagets § 2, nr. 10 og 11 foreslås af lovens § 59 - gennemført en mo-

dernisering af stillingsbetegnelserne for Ankestyrelsens øverste ledelse, således at betegnelsen for Ankestyrelsens styrelseschef ændres til "direktør" og betegnelsen "vicestyrelseschef" ændres til "vicedirektør". Det er forudsat, at der alene er tale om en ændring af stillingsbetegnelserne for Ankestyrelsens øverste ledelse uden indholdsmæssige ændringer i øvrigt i deres beføjelser efter loven.

Med henblik på at indføre mulighed for, at der i Ankestyrelsen kan ansættes mere end én vicedirektør, foreslås endvidere med lovforslagets § 2, nr. 4, 5 og 7, at formuleringen "vicestyrelseschefen" i ental i retssikkerhedslovens § 51, stk. 2 og 3, og §§ 56 og 59 d ændres til "vicedirektøren eller vicedirektørerne". En tilsvarende ændring foreslås ved lovforslagets § 2, nr. 10 og 11, af lovens § 59. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.7.2.

Til nr. 8 og 9

Beslutninger om genoptagelse af en tidligere afgjort sag og beslutninger om, hvorvidt en klage over optagelse i botilbud kan tillægges opsættende virkning, træffes efter retssikkerhedslovens § 57 af én ankechef. Efter delegationsbestemmelsen i lovens § 59 kan styrelseschefen fastsætte regler om ankechefernes adgang til at overlade deres beføjelser efter lovgivningen til andre ansatte.

I praksis træffes beslutninger om, hvorvidt en tidligere afgjort sag skal genoptages og beslutninger om, hvorvidt en klage over en afgørelse om optagelse i botilbud efter servicelovens § 20 kan tillægges opsættende virkning, i dag af andre ansatte end ankechefer efter bemyndigelse.

Ved lovforslagets § 2, nr. 9, foreslås, at retssikkerhedslovens § 57 ændres således, at det fastsættes, at beslutninger om genoptagelse af sager og om, hvorvidt en afgørelse om optagelse i botilbud kan tillægges opsættende virkning, som udgangspunkt træffes af direktøren. Kompetencen vil som hidtil kunne delegeres til en ankechef eller til andre ansatte.

Ved lovforslagets § 2, nr. 8, foreslås som konsekvens heraf en ændring af overskriften før retssikkerhedslovens § 57.

Til nr. 10-11

Betegnelsen for den øverste leder af Ankestyrelsen er i den gældende retssikkerhedslov "styrelseschefen", og dennes vicechef betegnes "vicestyrelseschefen".

Retssikkerhedslovens § 59, 1. pkt., fastsætter, at styrelseschefen i Ankestyrelsen kan overlade sine beføjelser til vicestyrelseschefen, ankecheferne eller andre ansatte. Af § 59, 2. pkt., fremgår, at styrelseschefen kan fastsætte regler om bl.a. vicestyrelseschefens adgang til at overlade sine beføjelser efter lovgivningen til andre ansatte.

Med de foreslåede ændringer i lovforslagets § 2, nr. 10-11, foreslås – sammen med de foreslåede ændringer i lovforslagets § 2, nr. 3-7, - gennemført en modernisering af stillings-

betegnelserne for Ankestyrelsens øverste ledelse, således at betegnelsen for Ankestyrelsens styrelseschef ændres til "direktør" og betegnelsen "vicestyrelseschef" ændres til "vicedirektør". Det er forudsat, at der alene er tale om en ændring af stillingsbetegnelserne for Ankestyrelsens øverste ledelse uden indholdsmæssige ændringer i øvrigt i deres beføjelser efter loven.

Med henblik på at indføre mulighed for, at der i Ankestyrelsen kan ansættes mere end én vicedirektør, foreslås endvidere med lovforslagets § 2, nr. 10 og 11, at formuleringen "vicestyrelseschefen" i ental i retssikkerhedslovens § 59, 1. og 2. pkt. ændres til "vicedirektøren eller vicedirektørerne". En tilsvarende ændring foreslås ved lovforslagets § 2, nr. 4, 5 og 7, af lovens § 51, stk. 2 og 3 og §§ 56 og 59 d.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.7.2.

Til nr. 12

Afgørelser, der træffes af Udbetaling Danmark efter de love, der er nævnt i § 1 i lov om Udbetaling Danmark, kan efter retssikkerhedslovens § 64 a, stk. 1, 1. pkt., indbringes for Ankestyrelsen. I bestemmelsens 2. pkt. er fastsat, at lovens kapitel 9 og bestemmelserne i §§ 66-70 og 72 (i kapitel 10) finder anvendelse ved Ankestyrelsens behandling af sådanne sager. Det samme gælder efter bestemmelsens stk. 3 for Ankestyrelsens behandling af klager over afgørelser om, hvilket lands lovgivning om social sikring der skal anvendes efter EU-reglerne og aftaler om social sikring, jf. lovens § 48, stk. 1.

I retssikkerhedslovens § 2, stk. 3, er generelt fastsat, at social- og indenrigsministeren, på beskæftigelsesområdet efter forhandling med beskæftigelsesministeren, bestemmer, hvilke sager loven helt eller delvist finder anvendelse på. Med hjemmel i sidstnævnte bestemmelse er fastsat i § 3, stk. 2, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsbekendtgørelsen), at de generelle regler om sagens oplysning og myndighedens oplysningspligt over for borgeren, der er fastsat i retssikkerhedslovens kapitel 3 a, og som er relevante for Ankestyrelsen, også gælder, når Ankestyrelsen behandler klager over afgørelser truffet af Udbetaling Danmark, ligesom reglerne gælder, når Ankestyrelsen behandler klager over afgørelser truffet af kommunerne.

Det foreslås i lovforslagets § 2, nr. 12, udtrykkeligt fastsat i loven, at også de almindelige regler for sagsbehandling ved sagens oplysning og myndighedens oplysningspligt, der er fastsat i lovens kapitel 3 a, og som er relevante for Ankestyrelsen, gælder ved Ankestyrelsens behandling af klager over afgørelser truffet af Udbetaling Danmark, ligesom reglerne gælder, når Ankestyrelsen behandler klager over afgørelser truffet af kommunerne.

Det drejer sig om følgende regler i retssikkerhedsloven, som allerede i dag efter retssikkerhedsbekendtgørelsen gælder

for Ankestyrelsens behandling af klager over afgørelser truffet af Udbetaling Danmark:

- § 10 om myndighedens ansvar for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.
- § 11, stk. 1, om medvirken til sagens oplysning fra personer, der ansøger om eller modtager hjælp.
- § 11 a, stk. 1 og 2, om myndighedens mulighed for at forlange og indhente oplysninger fra andre.
- § 11 a, stk. 4 og 5, om pligten til at indhente visse oplysninger elektronisk fra bestemte registre.
- § 11 a, stk. 6, om Ankestyrelsens mulighed for i klagesager at indhente samtykke til indhentelse af oplysninger ved, at borgeren i den skriftlige bekræftelse af, at en klage er modtaget, bliver gjort opmærksom på, hvilke typer af oplysninger det kan blive nødvendigt at indhente, og får en frist til eventuelt at gøre indsigelse mod dette.
- § 11 b om processuel skadevirkning, hvis borgeren ikke medvirker til sagens oplysning.
- § 11 c, stk. 2, nr. 4, om at samtykkekravet i § 11 a, stk. 1, kan fraviges i sager om tilbagebetaling af sociale ydelser.
- § 12 om myndighedens oplysningspligt over for borgeren.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.8.

Til nr. 13

Retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, fastsætter, at statsforvaltningen kan træffe afgørelse om, at en afgørelse efter servicelovens § 129 om optagelse af en borger i et særligt botilbud uden samtykke, iværksættes straks, såfremt særlige forhold gør det påkrævet. Det er dermed udgangspunktet, at optagelse i et særligt botilbud på baggrund af en afgørelse efter servicelovens § 129 først kan ske efter udløb af klagefristen på 4 uger. Såfremt der indgives klage over afgørelsen efter servicelovens § 129, vil klagen have opsættende virkning, jf. retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, 1. pkt.

De særlige forhold, der kan begrunde iværksættelse af afgørelsen straks, jf. retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, 2. pkt., er beskrevet i forarbejderne til bestemmelsen. Det er navnlig hensynet til at forhindre den pågældende i at skade sig selv eller udsætte sig selv eller andre for fare, der kan udgøre særlige forhold, som begrunder en iværksættelse straks. En situation, hvor den pågældende f.eks. er indlagt på et hospital, konstituerer som udgangspunkt ikke særlige forhold, der gør det påkrævet, at der træffes afgørelse om, at flytning skal ske straks efter retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, 2. pkt. (L 195, folketingssamling 1998-99, udvalgsbetænkning, Folketingstidende tillæg B, sp. 1050).

Med lovforslagets § 2, nr. 13, foreslås det indsat i retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, 2. pkt., at statsforvaltningen kan træffe afgørelse om, at en afgørelse efter servicelovens § 129 om optagelse i et særligt botilbud, kan iværksættes straks, hvis hensynet til den pågældende person taler herfor,

og alle klageberettigede er enige i kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse. Den hidtidige mulighed i retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, 2. pkt., for statsforvaltningen til, hvis særlige forhold gør det påkrævet, at træffe afgørelse om, at afgørelse efter servicelovens § 129 om optagelse i et særligt botilbud iværksættes straks, bibeholdes uændret. Forslaget indebærer ikke ændrede kriterier for statsforvaltningens afgørelse om optagelse i særligt botilbud uden samtykke.

Med lovforslaget foreslås der således givet mulighed for, at statsforvaltningen kan træffe afgørelse om, at optagelse i et særligt botilbud skal ske straks for f.eks. en patient med demens, der er færdigbehandlet på sygehuset, men hvor patienten ikke kan udskrives til eget hjem, fordi den nødvendige hjælp ikke kan gennemføres der. Der vil alene kunne ske optagelse straks, hvis borgeren ikke selv er i stand til at afgive et informeret samtykke, og alle klageberettigede tiltræder kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse i det bestemte botilbud. Det fremgår af serviceloven § 131, stk. 2, at kommunalbestyrelsens indstilling til statsforvaltningen om flytning uden samtykke skal indeholde en redegørelse for borgerens egne samt de pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til flytningen. Denne redegørelse vil med lovforslaget ligeledes skulle indeholde en redegørelse for, hvorvidt alle klageberettigede tiltræder kommunalbestyrelsens indstilling efter § 129 i lov om social service, jf. lovforslagets § 1, nr. 6. Det vil sige, at kommunalbestyrelsen skal have taget kontakt til de klageberettigede med henblik på at afklare, hvorvidt de klageberettigede kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling. Kommunalbestyrelsen skal i den forbindelse gøre de klageberettigede bekendt med kommunalbestyrelsens indstilling.

Det fremgår af servicelovens § 134, stk. 3, at en klage over statsforvaltningens afgørelse om optagelse i et særligt botilbud efter § 129 kan indbringes af en ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, afgørelsen vedrører, når denne ikke selv er i stand til at klage.

Kommunalbestyrelsen skal påse, om der er pårørende eller andre, der kan inddrages i varetagelsen af interesserne for en person med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse hermed være opmærksom på, om der er behov for at bede statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven. I de situationer, hvor den pågældende borger ikke har nogen klageberettigede pårørende, finder den almindelige procedure for statsforvaltningens udpegning af en værge anvendelse, jf. servicelovens § 131, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.4.2 og 2.4.3.

Til nr. 14

Efter retssikkerhedslovens § 9, stk. 2, jf. stk. 1, er udgangspunktet, at den kommune, hvor borgeren bor eller sædvanligvis opholder sig, har pligt til at yde hjælp. Hvis en person

har ophold i en kommune i Danmark og har ret til hjælp efter serviceloven, er det således som udgangspunkt denne kommune, der har pligt til at yde denne hjælp. I visse tilfælde, hvor en borger efter medvirken fra en tidligere opholdskommune eller anden offentlig myndighed har fået ophold i en boform i en anden kommune, påhviler pligten til at yde hjælp dog efter retssikkerhedslovens § 9, stk. 7, den hidtidige opholdskommune. Reglerne herom gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. retssikkerhedslovens § 90.

Fravigelse af retssikkerhedslovens bestemmelser om, hvilken myndighed der har pligt til at yde hjælp, forudsætter en hjemmel i denne lov. Med henblik på udformning af en bekendtgørelse herom foreslås i lovforslagets § 2, nr. 14, indsat en sådan hjemmel parallelt med bemyndigelsen i servicelovens § 196, stk. 2, til fastsættelse af regler om, at hjælp efter serviceloven under ophold i botilbud m.v. i Danmark for personer, der er visiteret hertil efter bestemmelser fastsat i medfør af serviceloven § 196, stk. 2, 1. pkt., ydes af den visiterende færøske henholdsvis grønlandske myndighed.

Der ændres ikke med forslaget på det grundlæggende princip, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om forhold, hvor personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven, og personer fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder, kun kan udnyttes efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands Naalakkersuisut.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.5.2.

Til § 3

Det fremgår af § 23, stk. 5, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, at indbringelse af en afgørelse efter loven for Ankestyrelsen ikke har opsættende virkning. Dog kan Ankestyrelsens styrelseschef under ganske særlige omstændigheder bestemme, at en afgørelse ikke må iværksættes, før Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

Med lovforslagets § 2, nr. 3-7, foreslås, at betegnelsen for Ankestyrelsens leder ændres fra styrelseschef til direktør. Som konsekvens heraf foreslås med lovforslagets § 3 henvisningen i § 23, stk. 5, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge til Ankestyrelsens styrelseschef ændret til direktør.

Det er forudsat, at der alene er tale om en ændring af stillingsbetegnelsen for Ankestyrelsens øverste leder, og der foreslås således ikke indholdsmæssige ændringer i bestemmelsen om opsættende virkning af en klage i § 23, stk. 5, i lov om voksenansvar.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.7.2.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2017, dog undtaget forslagets § 1, nr. 4 og 5.

Ikraftsættelsen af forslagets § 1, nr. 4 og 5, om sidestilling af fremtidsfuldmægtige med en af statsforvaltningen udpeget værge i servicelovens § 129, stk. 2, er afhængig af, at lov om fremtidsfuldmagter er ikrafttrådt. Dette skyldes, at den foreslåede ordning er afhængig af, at der er oprettet et register over fremtidsfuldmagter (Fremtidsfuldmagtsregisteret). Det fremgår af § 31 i lov om fremtidsfuldmagter, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af lov om fremtidsfuldmagter. Det foreslås derfor, at social- og indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af forslagets § 1, nr. 4 og 5.

Til § 5

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 647 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

§ 75. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Styrelseschefen for Ankestyrelsen har samme beføjelser som formanden for børn og unge-udvalget, jf. stk. 1 og 2, og kan pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre afgørelsen. Den foreløbige afgørelse har gyldighed i 1 måned, jf. dog de frister, der er nævnt i stk. 4, 2. og 3. pkt. Styrelseschefen kan undtagelsesvis bestemme, at den foreløbige afgørelse skal godkendes af Ankestyrelsen inden for den frist, der er nævnt i stk. 3.

Stk. 6. Hvis børn og unge-udvalget ikke inden 1 måned træffer afgørelse i overensstemmelse med styrelseschefens foreløbige afgørelse, jf. stk. 5, skal børn og unge-udvalget umiddelbart orientere Ankestyrelsen herom. Børn og unge-udvalgets afgørelse har ikke virkning, før styrelseschefen snarest muligt og senest 10 dage efter afgørelsen har taget stilling til, om afgørelsen skal have virkning. Hvis styrelseschefen træffer afgørelse om, at børn og unge-udvalgets afgørelse ikke skal have virkning, træffer Ankestyrelsen afgørelse efter reglen i § 65, stk. 3, senest 8 uger efter børn og unge-udvalgets afgørelse.

§ 129. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 131, indstille til statsforvaltningen at træffe afgørelse om, at en person, der modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil, jf. dog stk. 2, skal optages i et bestemt botilbud efter denne lov, botilbud i boliger opført efter den nu ophævede lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap, friplejebolig efter lov om friplejeboliger eller botilbud efter lov om almene boliger m.v., når

1) det er absolut påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og

2) hjælpen ikke kan gennemføres i personens hidtidige bolig og

3) den pågældende ikke kan overskue konsekvenserne af sine handlinger og

1. I § 75, stk. 5, 1. og 3. pkt., ændres »Styrelseschefen« til: »Direktøren«.

2. I § 75, stk. 6, 1. pkt., ændres »styrelseschefens« til: »direktørens«.

3. I § 75, stk. 6, 2. og 3. pkt., og i § 168, stk. 3, 2. pkt., ændres »styrelseschefen« til: »direktøren«.

4) den pågældende udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade og

5) det er uforsvarligt ikke at sørge for flytning.

Stk. 2. For personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, og hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, når

1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og

2) det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Stk. 3 og 4. ---

Stk. 5. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 2 vil kunne påklages til statsforvaltningen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Kan kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, indstiller kommunalbestyrelsen til statsforvaltningen at træffe afgørelse om optagelse eller flytning til et bestemt botilbud efter stk. 2.

§ 131. ---

Stk. 2. Indstillingen skal indeholde en redegørelse for

1) grundlaget for, at betingelserne i § 129 anses for opfyldt,

2) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne,

3) den hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat eller har været tilbudt den pågældende eller familien, før indstilling om optagelse i et særligt botilbud blev besluttet,

4) indretningen af den nye bolig og den personlige hjælp, pleje og støtte m.v., som herefter vil kunne stilles til rådighed, og

5) personens egne samt de pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til flytningen.

4. I § 129 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* For personer, der har oprettet en fremtidsfuldmagt, der omfatter forhold efter stk. 2, og som er sat i kraft, jf. § 7, stk. 1, i lov om fremtidsfuldmagter, kan kommunalbestyrelsens indstilling om flytning efter stk. 2 tiltrædes af fremtidsfuldmægtigen.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

5. I § 129, stk. 5, 2. pkt., der bliver stk. 6, 2. pkt., indsættes efter »den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131,«: »eller af den fremtidsfuldmægtige, jf. stk. 3,«.

6. I § 131, stk. 2, nr. 5, indsættes efter »flytningen«: », herunder hvorvidt de klageberettigede efter § 134, stk. 3, kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling«.

Stk. 3-5. ---

§ 168. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Indbringelse af sagen for Ankestyrelsen hindrer ikke iværksættelse af de besluttede foranstaltninger m.v. Dog kan styrelschefen under ganske særlige omstændigheder bestemme, at en afgørelse ikke må iværksættes, før Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

Stk. 4 og 5. ---

§ 174. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Stk. 5. ---

7. I § 174 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om kommunernes finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner efter § 63 b, stk. 2, nr. 4-7, for børn og unge uden lovligt ophold her i landet.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

§ 181. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 2 afholder staten en kommunes udgifter til

1) udlændinge, som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv, og

2) ---

8. I § 181, stk. 3, nr. 1, ændres »12 måneder« til: »24 måneder«.

§ 196. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands hjemmestyre i en bekendtgørelse regler om visitation, betaling og refusion

9. I § 196, stk. 2, 1. pkt., ændres »hjemmestyre« til: »Naa-lakkersuisut«, og efter »betaling og refusion« indsættes: », handleplaner, handle- og betalingskompetence, lovvalg«.

samt besøgsrejser m.v., når personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter denne lov. Tilsvarende kan der efter aftale fastsættes regler i en bekendtgørelse for personer, der fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder. Tilsvarende kan der efter aftale fastsættes regler i en bekendtgørelse om underretningspligt mellem sociale myndigheder i Danmark og Grønland og mellem sociale myndigheder i Danmark og på Færøerne.

Stk. 3. ---

§ 19. Børn og unge-udvalget består af

1) 2 medlemmer, der vælges af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer,

2) byretsdommeren i retskredsen, dog således at hvis der er flere dommere i retskredsen, bestemmer Domstolsstyrelsen, hvem af disse der skal modtage hvervet, og

3) 2 pædagogisk-psykologisk sagkyndige, der udpeges af statsforvaltningen for en periode, som svarer til den kommunale valgperiode.

Stk. 2-3. ---

§ 50. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Ankestyrelsen yder sekretariatsbistand til Adoptionsnævnet, Arbejdsmiljøklagenævnet og Ligebehandlingsnævnet.

Stk. 4. ---

§ 51. Ankestyrelsens afgørelser træffes

1) af styrelseschefen eller den, styrelseschefen overlader sine beføjelser til, eller

2) med medvirken af beskikkede medlemmer.

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 8. september 2015, som ændret bl.a. ved § 9 i lov nr. 1741 af 22. december 2015 og senest ved § 22 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 19, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) 1 byretsdommer, der udpeges af retspræsidenten i retskredsen, og«

2. I § 50, stk. 3, ændres »Adoptionsnævnet, Arbejdsmiljøklagenævnet og Ligebehandlingsnævnet« til: »råd og nævn, i det omfang det følger af lov eller af regler fastsat i medfør heraf eller bestemmes af social- og indenrigsministeren«.

3. To steder i § 51, stk. 1, nr. 1, og et sted i § 55, stk. 2, nr. 6, ændres »styrelseschefen« til: »direktøren«.

Stk. 2. Når Ankestyrelsen træffer afgørelse med medvirken af beskikkede medlemmer, træffes afgørelsen af

1) styrelseschefen, vicedirektøren, et antal ankechefer eller andre ansatte, som opfylder uddannelseskravet i stk. 3, og

2) medlemmer, der udpeges efter § 52.

Stk. 3. Styrelseschefen, vicedirektøren og ankecheferne skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig eller økonomisk eksamen eller anden dermed ligestillet eksamen. Deres ansættelsesområde er alene Ankestyrelsen.

§ 55. I afgørelser med udvidet votering deltager i mødet 2 medlemmer og 2 ankechefer, hvoraf den ene er formand.

Stk. 2. Udvidet votering skal benyttes i sager om følgende:

1) - 5) ---

6) Andre sager, som styrelseschefen beslutter har principiel eller generel betydning.

Stk. 3. ---

§ 56. Styrelseschefen kan, når en sag har principiel eller generel betydning, beslutte, at en afgørelse skal træffes i et møde, hvor styrelseschefen eller vicedirektøren er formand, og hvor der i øvrigt deltager 2 medlemmer og 2 ankechefer.

Stk. 2. ---

Beslutninger, der træffes af 1 ankechef

§ 57. Følgende beslutninger træffes af 1 ankechef:

1) Om en tidligere afgjort sag skal genoptages.

2) Om klage over en afgørelse om botilbud efter kapitel 20 i lov om social service kan tillægges opsættende virkning, jf. § 72, stk. 4.

§ 59. Styrelseschefen kan overlade sine beføjelser efter lovgivningen til vicedirektøren, ankecheferne eller andre ansatte. Styrelseschefen kan fastsætte regler om vicedirektørens og ankechefernes adgang til at overlade deres beføjelser efter lovgivningen til andre ansatte.

4. I § 51, stk. 2, nr. 1, ændres »styrelseschefen, vicedirektøren« til: »direktøren, vicedirektøren eller vicedirektørerne«.

5. I § 51, stk. 3, ændres »Styrelseschefen, vicedirektøren og« til: »Direktøren, vicedirektøren eller vicedirektørerne samt«.

6. I § 56, stk. 1, § 59, 1. og 2. pkt., § 59 d, stk. 5, og § 67, stk. 2, 1. pkt., ændres »Styrelseschefen« til: »Direktøren«.

7. I § 56, stk. 1, og § 59 d, stk. 5, ændres »styrelseschefen eller vicedirektøren« til: »direktøren eller en vicedirektør«.

8. Overskriften før § 57 affattes således:

»Beslutninger«.

9. I § 57 ændres »Følgende beslutninger kan træffes af 1 ankechef:« til: »Direktøren for Ankestyrelsen kan beslutte:«.

10. I § 59, 1. pkt., ændres »vicedirektøren« til: »vicedirektøren eller vicedirektørerne«.

11. I § 59, 2. pkt., ændres »vicedirektørens« til: »vicedirektørens eller vicedirektørernes«.

§ 59 d. ---*Stk. 2-4.* ---

Stk. 5. Styrelseschefen kan beslutte, at en afgørelse skal træffes i et møde, hvor styrelseschefen eller vicedirektøren er formand, og hvor der deltager tre ankechefer og de medlemmer og repræsentanter, der er udpeget til at deltage efter § 59 a, stk. 4 og 5, eller § 59 b, stk. 4-8.

Stk. 6. ---

§ 64 a. Afgørelser, der træffes af Udbetaling Danmark, kan indbringes for Ankestyrelsen af den person, som afgørelsen vedrører, i det omfang det er fastsat i de love, der er nævnt i § 1 i lov om Udbetaling Danmark. Ved Ankestyrelsens behandling af Udbetaling Danmarks sager finder kapitel 9 og §§ 66-70 og 72 anvendelse.

Stk. 2-3. ---

§ 67. Klage til Ankestyrelsen skal ske inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Stk. 2. Styrelseschefen kan se bort fra, at fristerne ikke er overholdt, når der er særlig grund hertil. Afgørelser om at se bort fra klagefrister og afgørelser om klagefristernes beregning kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 72. Klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Klage til Ankestyrelsen over optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter § 129 i lov om social service har opsættende virkning. Hvis særlige forhold gør det påkrævet, træffer statsforvaltningen samtidig med afgørelsen om optagelsen i et særligt botilbud afgørelse om at iværksætte optagelsen straks. Afgørelsen om at ophæve en opsættende virkning kan ikke indbringes for Ankestyrelsen.

Stk. 6-8. ---

§ 90. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

12. I § 64 a, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »finder«: »§ 10, § 11, stk. 1, § 11 a, stk. 1, 2 og 4-6, § 11 b, § 11 c, stk. 1, nr. 4, og § 12,«.

13. I § 72, stk. 5, 2. pkt., indsættes efter »Hvis særlige forhold gør det påkrævet,«: »eller hvis hensynet til den pågældende taler herfor, og alle klageberettigede tiltræder kommunalbestyrelsens indstilling,«.

14. I § 90 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Social- og indenrigsministeren kan efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands Naalakkersuisut fastsætte, at hjælp efter lov om social service til personer, der er visiteret til boformer eller boliger i Danmark efter regler fastsat i medfør af § 196, stk. 2, 1. pkt., i lov om social service,

uanset denne lovs § 9, stk. 1, jf. stk. 2, ydes af den visiterende færøske eller grønlandske myndighed.«

§ 3

I lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, jf. lov nr. 619 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

§ 23. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Indbringelse af sagen for Ankestyrelsen, jf. stk. 2, har ikke opsættende virkning. Dog kan styrelseschefen under ganske særlige omstændigheder bestemme, at en afgørelse ikke må iværksættes, før Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

1. I § 23, *stk. 5, 2. pkt.*, ændres »styrelseschefen« til: »direktøren«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 1, nr. 4.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.